

P.A.R.I.A.T.G.E

ANDRATX

nº 1

gener
1980

"SANT"
ANTONI
1980

JJA HI
TORNAM
ESSER!
UN ALTRE
ANY I
M'ENTERRAN

PORTADA

Ses festes de Sant Antoni
una vegada més a Andratx.
Autor: Sebastià Moner

P A R I A T G E

Nº 1 Gener 80
Dipòsit legal PM 583/79

E dita.-

GRUP CULTURAL BALENGUERA

Caps de redacció.-

Antoni Mir i Salvà
Jaume Bosh i Bover
Sebastià Moner i Parets

Col·laboradors.-

Baltasar Porcel
Gabriel Tomás
Ramon Rosselló
Antoni Miralles
Ramon Pons
Bernat Simó
Antoni Mir
Jaume Bosch

Il·lustradors.-

Francesca Belman
Sebastià Moner

ELS ARTICLES PUBLICATS EN
AQUESTA REVISTA EXPRESSEN
UNICAMENT L'OPINIÓ DELS
SEUS AUTORS

Imprimeix.-

Impresrapit de Mallorca
Tel. 21 08 22
Ciutat de Mallorca
Tirada: 200 Exemplars.
Preu: 50 pts.

Sumari:

PAG.

- 1 Portada
- 2 Sumari
- 3 Editorial
- 4 El Metge Pelegrí (1). B. Porcel.
- 6 Poema: Cap es Vent. A. Miralles.
- 7 Nosaltres i el cicle cultural de "La Caixa". G. Tomás.
- 8 Moros a la costa andritxola.
- 10 Las Escuelas. Asociación de Padres de Alumnos.
- 11 Excursionisme. B. Simó.
- 12 Programa Cultural
Quan... ?
Xafarder

FE DE ERATAS:

Sin contar las faltas de ortografía, que se cometieron en el Nº 0 por no dominar en su totalidad la Lengua Catalana, cometimos otros errores de apreciación:

Pag. 1 Autor: Francesca Belman; debe decir Diseny: Francesca Belman.

Pag. 12 Quan ? en el nombre de Gral. Bernardo Riera, ya que este fue un insigne médico Militar andritxol; y en el de Jose Antonio Primo de Rivera, ya que el nombre de dicha calle es Miguel Primo de Rivera.

Rogamos nos perdonen estos errores, que poco a poco intentaremos solventar.

EDITORIAL

En el primer mes del año, los andritxoles nos encontramos con los Reyes y San Antonio, dos fiestas populares y tradicionales que vinimos celebrando desde hace años y que este año tampoco podían faltar.

La primera de ellas, la de Reyes, corrió a cargo de nuestro Grupo Cultural, que a pesar de notarse la inexperiencia de la organización, cumplió con el objetivo que tenía marcado. Un hecho, que debemos calificar de desagradable, se produjo a la hora de entregar los regalos en el Salón Parroquial, que gentilmente había cedido la Agrupación Artística andritxola con este fin, al querer algunas personas de dicha agrupación que se retirase una bandera mallorquina que se había colocado en el escenario, argumentando que dicha bandera en un acto como los reyes le daba una imagen política. El hecho no pasó a más, ya que la bandera fue retirada y el Grup Cultural Balenguera, creyó que aquel no era el momento más adecuado para discutir y crear polémicas, siguió con el programa establecido.

Ahora, ya más serenos los ánimos, debemos recordar a AGARA, que la bandera mallorquina no será nunca una manera de hacer política ya que representa a todos los mallorquines, seamos de izquierdas o de derechas y nosotros, por poco mallorquines que seamos, nos sentiremos representados en ella. Pudimos ver en aquel acto que muchos que sentían mallorquines de dicho no lo eran de hecho y no querían que el pueblo lo fuese.

La fiesta de San Antonio, fue organizada un año más por Miquel Vich, cumplió otra vez con el objetivo marcado de distraer y divertir al pueblo de Andratx y demostró de clara manera que unas fiestas que antaño eran religiosas pasan a populares, dejando a un lado la religión. No debe extrañarnos pues, la actitud del ecónomo de la Villa de no querer bendecir a las carrozas.

GRUP-CULTURAL-BALENGUERA D'ANDRATX

FEU-VOS — SOCIS
LLETGIU — PARIATGE

EL METGE PELEGRÍ (I)

M'agrada la primavera, i especialment la primavera que es desplega en les estretes i tanmateix lluminoses valls andritxoles. Llavors, tot reverdeix. Les pinedes, intensament com una mar, i els camps de faves, de blat, de civada, dels multicolors i diminuts pèsols, adquireixen una qualitat esponjosa, vellutada. Cada any brilla el sol, tebi.

Penso, ara, en la primavera del 1790. Devia ser particularment enèrgica, farcida de verdors tendres, clars, que devien destacar entre els fullatges de les velles branques, més foscos: el dia de Nadal del 1788 havia caigut una intensa nevada que havia capolat, immisericordesament gràvida, els arbres. En el paisatge blanc i mort se sentia un continu i gemegós esqueixar de branques ... L'arbre seriosament mutilat o podat, sol tardar dos anys a exposar la seva rebollada. Imagino que el metge Pelegrí, en el miracle càlid i floral de la primavera del 1790, devia estar alegre.

Potser ni tan solament va prestar massa atenció als esdeveniments que, al pas balandrejant dels dies, de les nits, anaven configurant la vida de Mallorca. En Miquel Pelegrí era el doctor en medicina de la vila d'Andratx, centre de l'abrupte territori de l'oest insular. Don Miquel aquell any va escriure molt.

Mentrestant, a Palma, la capital, al temple de la Seu, s'ha celebrat una pomposa cerimònia per mitjà de la qual el senyor bisbe rendeix fidelitat, pleit i homenatge a Sa Majestat el Rei, que ho és des de l'any passat Carles IV, el que tindrà una fi tan ominosa. Després al poble de Manacor pengen un home, condemnat per haver comés tres violacions —L'una, en la persona d'una religiosa mínima, que estava vetllant un agonitzant —, robat unes cabres, i esser reu de dues penes de desterrement incomplides.

I la Sociedad Económica va celebrar una sessió per premiar de "Real Orden" en Joan Nicolau, per l'invent d'estampar escuts en banderes, concedint-li una pensió vitalícia de sis reals diaris i una medalla d'or de tramament gravada, amb el lema: "Premio al celo y a la invención". Alhora fou morta una dona amb tota traïdoria, al carrer de l'Escorxador, de Ciutat, fent-li onze ferides al pit i vintiset a la gorja. Potser per aixó, l'Audiència va decretar un bàndol imponent que els particulars portessin llum pels carrers, a partir de les set del capvespre, amb pene de sis pecetes per a les persones de distinció que no la duguessin, de dues a les de posició mitjana i d'una per als pobres. I, ja el novembre, li arriba al tinent General Don Antoni Barceló, l'aguerrit capità Antoni, una Rei-

Ordre perquè embarqui al seu vaixell i passi per Algecires, amb motiu de la guerra que s'hi fa contra els marroquins...

També aquell any la Reial Societat d'Amics del País, historiada i científica, entestada a deduir les idees de la realitat, per tal de reformar aquesta il·lustrant-la, va cursar als metges rurals l'encàrrec següent: que redactessin una memòria mèdico-topogràfica de llurs respectius termes municipals i que les hi trametessin. Era aquesta una condició indispensable establerta pel govern del difunt Carles III perquè pogués també fundar-se a l'illa una Acadèmia Mèdico-Pràctica.

Va obtenir dotze respostes. Una, la de don Miquel Pelegrí. Que potser va resultar, a més, la millor. Almenys, a parer del censor, el doctor Rafael Evinent, dins un dels coautors d'un altre estudi singular lliurat a la premsa a través, també, de la Reial Societat d'Amics del País, titulat "Breu introducció de la manera i els mitjans de socórrer els Morts Aparents, que s'anomenen Asphitics". Segons l'autoritat Evinent, la lucubració del metge Pelegrí era un obra "ben acabada i capaç de servir de model a les altres que ha de treballar l'Acadèmia". (continuarà).

Baltasar Porcel.

HUMOR

VA ÉSSER CREAT L'HOME,
I FOREN POSATS A LA SEVA DISPOSICIÓ UNA
SÈRIE DE GOIGS MATERIALS PERQUÈ GAUDÍS
DE TOT I AMB SALUT.

JA NOMÉS EM
FALTA EL SIS-CENTS
PER A ESTAR INTEGRAT
DEL TOT DINS LA
SOCIETAT DE
CONSUM.

POEMA

Cap es vent

Ja t'ho vaig dir, no tenia perquè dirt'ho
però ho vaig fer: a un matí increïble
cada cop de vent ere un abisme de tristor,
un tornar a viure aquell moment sensible.

Era tristor coberta de platònica alegria,
provocada per un rosari de pureses infinites,
gota a gota, matí increïble de melangia,
de paraules màgiques i tímides poesies.

Cap es vent, sentint sa gloriosa mirada
des destí, cap es vent, amb sa força que dóna lo increïble,
cap es vent, sí, cap es vent anava:
sensible moment que tornava a viure.

Ah!, però cada paraula era un vers
que anava i venia, que brollava d'un tremolor,
i es vent s'en reia de mi per voler agafar de s'univers
sa pura imatge, s'essència i es color.

Ah!, però cada cada cop de vent era un abisme de tristor,
un pressagi d'un passat marcat per lo increïble;
ja t'ho vaig dir, !no tenia perquè dirt'ho!,
a un matí de màgia i malenconia.

ANTONI MIRALLES i ENSENYAT

So NOSALTRES I EL CICLE CULTURAL DE "LA CAIXA" So

Durant el llarg de l'any proppassat - gairebé cada setmana "La CAIXA" ens ha brindat a través del seu programa de "Dinamització Cultural" un compacte cicle de diverses conferències de temes molt interessants, i entre ells, alguns d'una actualitat rabiosa.

A càrrec d'homes prou coneguts en el món mallorquí de la intel·lectualitat i la ciència. Tot plegat ha constituït -- i sembla que el cicle tindrà continuïtat durant l'any en curs -- un fet que ha sobreexigit per la seva excepció en el llast que pesa fortament sobre el poble andritxol en qüestió de cultura. Hem fet, literalment, amb un any el que ho van fer tot plegat d'important durant aquests funets darrers quaranta anys. Gràcies, doncs, a "la caixa", per aquestes vetllades, baldament hagin caigut com pedres dins la mar.

Deiem això darrer, perquè ha estat llastimós que la nostra gent hi hagi pres tan poc interès. A penes hi ha hagut concurrència; almanco al nivell que l'esforç es mereixia. Ni en aquelles conferències que ens tocava de ben a prop el públic s'hi va voler molestar. Com podem ser: l'economia mallorquina, el turisme, la pagesia, la Dragonera ..., i un llarg etcétera. De totes formes hi ha que dir que un grupet d'andritxols, així mateix, hi han estat cada vespre ben constans, cosa que no volem oblidar, i que es mereixen els nostres el·logis més complaents, i sobretot, han animat a "la caixa" a continuar el camí cultural imposat des d'un principi.

Peró ¿ i els altres andritxols? ¿ Per qué no hi han anat? Si ho havíem d'analitzar punt per punt no acabaríem mai. El mal ve d'enrera, i la malaltia que el poble porta ficada al cos em quant a indiferència cultural és de les que descoratgen als més optimistes. Un cop més ha quedat vist que ens sobren advocats de café, culs de tertulies futbolístiques, polítics de taranná esqueixat, intel·lectuals desgavellats, i un cos social andritxol on l'única cosa que l'interessa és l'empollament dels mediocres programes de la televisió.

¿ A on anam amb aquestes armes? No ens extranyi doncs que no es faci possible el renaixement d'un SETMANARI, la creció d'un centre cultural, inclús, la d'un sòlid grup de teatre modern, i de tantes coses bones que somiam, i que fins avui, només aquest nou grup de " LA BALENGUERA " sembla donar senyals de vida, envers un ANDRATX millor. Almanco envers un ANDRATX amb una mica de seny cultural.

Aquest grup, i " la caixa " es clar.

GABRIEL TOMAS

MOROS A LA COSTA ANDRIXOLA AL SEGLE XVI

Si durant el segle XV ja es produïren algunes invasions de moros i pirates, aquest problema encare s'accentuà més al llarg del segle XVI perquè contínuament feïan acte de presència a la nostra illa els pirates, corsaris i turcs que havien infestat el Mediterrani.

Les guardes i talaies de la costa (i a finals de segle les torres de defensa) vigilaven constantement per poder avisar i tocar alarma si descobrien naus sospitoses a fi que la gent, sobre tot els habitants de les alqueries de les marimes, es poguessin refugiar a temps. Així i tot molts queïen captius dels moros i pel seu posterior rescat havien de pagar quantioses sumes.

Els guardes i talaïers es comunicaven uns als altres mitjançant senyals de fum si era de dia, i amb senyals de foc o alimares si era de nit; també es feia ús dels corns. Finalment, els talaïers passaven avís al batle de la vila i aquest ho comunicava al lloctinent general.

Les notícies que donam avui són alguns d'aquests avisos que es troben a l'Arxiu del Regne de Mallorca i formen part del lligall AH 5656.

1568, abril.- La guàrdia ordinària del port de Sant Telm diu que la guàrdia de la Dragonera no fa menció de res, però ell veu com d'allí surten fustes de moros.

1568, agost.- El batle d'Andratx informa al lloctinent general com "esta nit són arribades molt hora tarda an aquest port denou galeres en què lo excel.lentíssim senyor don Joan D'Austria, vénen de les costes de València".

1568, setembre.- Les guàrdes de la Dragonera han posat viafora per fustes d'enemics. Altre avís dient com ha arribat a Cala Lledró una fragata de moros.

1568, octubre.- La guàrdia ordinària del port de Sant Telm ha descobert una fragata de moros de circa deu ~~barques~~ que eixia de cala En Basset "que és en la terra ferma y se és posada en cala Lledró de la Dragonera".

1569, maig.- El batle d'Andratx avisa el lloctinent general com circa quatre hores passat el sol la guàrdia ordinària del port ha denunciat com dues barques carregades de formatge, anant a València, els ha sortit una fragata de moros que estava amagada detrás la Dragonera, a un lloc on la talaia no la podia descobrir. Ha presa una de les dues barques amb quatre homes, l'altra se's salvada en el present port (d'Andratx) i la fragata dels moros se n'ha tornada a la Dragonera.

1569, novembre.- La guàrdia de l'Arracó ha descobert una fragata de moros.

1579, agost.- La guarda de l'Arracó ha descobert dues galiotes de moros que han ~~entraç~~ a cala Lledró. Altre vaixell carregat de llenyam ha pogut escapar a l'encalç dels moros.

1579, abril.- El batle d'Andratx avisa com a posta de sol han arribades dues fragatas de moros a la Dragonera i s'han posades a cala Lledró.

1579, maig.- El batle diu que la guarda del port de Sant Telm ha denunciat que els moros han presa terra. El batle ha sortit amb els cavalls i la gent i després s'han proveït les fortaliseses, i arribant al coll de l'Arracó s'han topat amb les altres guardes i gent. Són 8 veixells de moros que després han anat a cala Lledró de la Dragonera i abans eran a cala Llebeig.

1579, 4 agost.- El batle d'Andratx avisa el lloctinent general com "lo dia present a les dos hores a passar de sol som avisat per la gardia ordinària de la Recó dient com ha descobertes dos galiotes de moros an ponent fora la Dragonera la qual fan la via de dita illa ixen de les mars de tramontana y aporten dos vexells de remolc".

1579, agost.- La guarda de l'Arracó avisa com del cap de la Mola han eixides dues fragates i han entrat a cala Lladró i creu són de deu o onze bancs.

1579, 9 octubre.- El batle d'Andratx dona avís com la nit prop passada, sortint de la Dragonera una de les dues guardes, quan fou en terra ferma l'han envestit tres homes i li han pres la barca, no sap si són lladres o captius. Suplida que amb tota urgència es faci altra barca per poder portar menjar a la Dragonera perquè sols queda provisió per tres o quatre dies.

1579, 12 octubre.- El batle d'Andratx informa com en el seu port, diumenge a la nit, arribà el patró Moll amb la seva barca "amb temps que no's pot dir ni creure pogués ell arribar en aquest port de tant mal temps". Cercava un esquif, nau que no han trobat ni en terra ni en l'illa (Dragonera).

1592, juliol.- Bernat Feixes, lloctinent del batle d'Andratx, avisa com la guarda del port Andritxol que és en la possessió del senyor Andreu Fortuny, ha descobert dues galiotes de moros davant els farallons prop de terra; no sap si són vaixells que hi havia a Malgrat.

1592, juliol.- La guarda de la torre de mn. Andreu Fortuny avisa com davant la punta del faralló del port Andritxol hi ha quatre fustes.

1598, juliol.- La guarda de la Popi de la torre de la Dragonera ha descobert quatre veixells de rem, grossos.

1598, agost.- La talaia de l'Arracó dona avís com ha eixit una galiota grossa de moros detrás la Dragonera i després un bergantí.

1604, maig.- El batle d'Andratx dona avís com les guardes del port i les de Sant Telm han vist com les guardes de la Dragonera han fet fum i posat viafora. Han descobert set veixells que venien de la part d'Eivissa.

1604, maig.- La guarda de la torre de la Rabassada que és junt el port de Sant Telm, diu que una naveta o fullaca, sortint d'aquest port, trobant-se davant l'Evangèlica, més amunt de la Dragonera, a posta de sol, li han sortit dues galiotes de moros de la banda de mar de ponent.

Ramon Rosselló.

LAS ESCUELAS

En una nueva sección de esta revista intentaremos ponerles al día de la situación escolar en Andratx. Empezamos hoy, con la asociación de Padres de Alumnos del Colegio Nacional Mixto de Andratx. A tal efecto, estuvimos hablando con Antonio Orell y Catalina Pieras, Presidente y Vicepresidente, respectivamente de esta asociación.

- ¿ Cuales son los principales problemas de la Asociación de Padres de Alumnos?

- Creemos que el principal problema de la Asociación reside en que los padres, no se interesan por los problemas generales de la escuela, y no asisten a las reuniones.

Existen problemas graves, tales como: el comedor, los transportes, los trabajos manuales que son muy caros, y muchos otros más.

- ¿ Que medidas se han tomado para resolver estos problemas ?

- Bueno, nosotros formamos la junta directiva desde hace un mes, y nos encontramos que el primer trabajo que debíamos hacer era conocer a fondo los problemas de la escuela, para luego intentar resolverlos.

- Ahora que ya conocen los problemas, ¿ ven soluciones a corto plazo ?

- A corto plazo solo se podrán solucionar los problemas más elementales. Hasta que no mentalizemos a los padres de que existen unos problemas y que todos juntos los podamos solucionar, no conseguiremos nada.

- ¿ Que campaña tienen preparada para llevar a los padres a las reuniones ?

Intentaremos llevarlos a las reuniones como buenamente podamos, ya que cuando iniciamos las reuniones, la participación de los padres era inferior a un 10% y con dicho porcentaje no se puede conseguir nada.

- Se comenta, que los padres no asisten a las reuniones, porque la junta directiva promete unas cosas que después no cumple.

- Creemos que este caso, no se puede aplicar a nosotros, ya que tan solo hemos prometido trabajar por bien de la escuela y el pueblo de Andratx, con un programa que comenzara pasadas las fiestas.

- ¿ Que edades resultan más problemáticas, la primera etapa o la segunda?

-Creemos que las edades que resultan más problemáticas de cara a la Asociación son las que van de los treinta a los cincuenta años, o sea los padres.

- Creeis que es problemático el 8º curso de E.G.B.

- El verdadero problema del 8º curso reside en que la mayoría de alumnos de dicho curso terminan la edad escolar. Si existiese en Andratx el bachiller (BUP) o la escuela profesional (FP) el problema estaría resuelto.

Por nuestra parte creemos que la intención de estas personas trabajan por el bien de nuestro pueblo, y se merecen el apoyo que hasta ahora les ha faltado por parte de los padres de Alumnos.

Entrevista realizada por
Ramon Pons

LA TRAPA (II)

Arrivant a la Vall de Sant Josep, ja veim La Trapa amb las sevas edificacions (humilts i ruïnoses); tenim an es fons l'illa de Sa Dragonera i en el centre la casa cabdal i anexos, a la destra un molí fariner de bidtia. En la esplanada en front de la façana hi ha un Boabat (Adansonia Digitata) arbre molt estrany a les terres de clima calid. També, ens trobarem amb una esglesia on encare podem veura la arrancada dels arcs que ornavan la volta de mitjan canon i els capitells.

Dël molí fariner podem veure el mur que sosten la replaçeta del Boabat, que es de un acabat model (obra de picapadrer).

A la vorera del espatat hi es la eira de battè del convent. D'a prop d'aquesta i damunt l'espatat hi ha una vista maravellosa de Cala En Basset.

A una de les esplanades construides més amunt de les casas es troba una vena d'aigua convertida en font. S'hi arriba a ella per una llarga mina.

Sortint de La Trapa enfilam el camí que ens puja cansadament al Coll de ses Animas, (hi ha un tirany que ens du a Sant Telm per la falda occidental de 'es puig de La Trapa), de on començam a baixar cap a la Vall de la Palomera. Es pot veure la part occidental del puig de ses Celles (422 m.) i l'espatat d'es puig d'en Farineta.

La baixada se fé per un camí que nos dona vista damunt Sant Telm i de la geografia que destria del port d'Andratx.

Arribam, devora una barraca de muntanya, al camí de carro que ens dura a la Vall de la Palomera. Abaix podem veure, a sa nostra destra, es puig d'en Trobat i a l'esquerra el puig d'en Farineta.

El camí passa per la font de s'hort, de sa font des mores, i enlaça amb la carretera de s'Arracó a Sant Telm, al Coll de la Palomera.

BERNAT SIMO

1er OPEN : D'ESCACS Sant Antoni

SISTEMA SUIS A 6 RONDES

DISSABTES: dies 19 i 26 de Gener i
2, 9, 16 i 23 de Febrer

Hora: A les 5h. 30m. de s'horabaixa
local: Grup Cultural Balenguera

Plaça Esglesia s/n ANDRATX

Trofeus pels cinc primers classificats
Subscripció: 50 pts.

Organitza: GRUP CULTURAL BALENGUERA D'ANDRATX

PROGRAMA CULTURAL

Continuara durant aquest any que em començat el cicle de conferències de Dinamització Cultural de "La Caixa", que esperam que tengui mes asistència que fins ara.

Se programa un curset de mallorquí, organitzat per el Grup Cultural Balanguera, tenguent com a professor a Joan Francesc March.

Campionat de Mallorca individual d'escacs (ajedrez), posiblement a Andratx.

Quan...?

- Quan començaran a construir sa nova oficina de Correus a n'es Carrer Antoni Maura ?
- Quan es que s'ajuntament es dedicara a fer net: fonts, jardins, clauvegueras, Es Parc, i tantes coses que varen costar mols de "duros" ?
- Quan promocionarem mes s'esport desde ses escoles ?
- Quan conseguirem que sa Andratx tengui un centre de B.U.P., o almeys un de Formació Profesional ?
- Quan es pares de familia es preocuparan més per l'ensenyança dels seus fills ?

POTSER MAI

Xafarder

Hem sabut que el nostre amic, Baltasar Porcel, es el guionista d'un programa televisiu anomenat "El món en Català" que s'emiteix a RTVE de Barcelona.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Els dies que plou, per poder passar per es camí de Ca's Vidals, diuen que es necessari emplear salvavides per no negarse.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Amb aquells cartells que ha col.locat s'ajuntament els dies de Mercat a ses entrades d'aquest, de "cuidado con los carteristas", amb un parell d'idiomas, aviat li diran "el mercado negro".

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Per lo que pareix hi ha gent que no sap que es nom des Camp de futbol d'Andratx es Sa Plana, i mai S'a Plana, com dur a nes cartells.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Fa molt de temps que se parle de sa carretera nova de Sant Telm, encare que no creiem que aqueste carretera se construiesqui aviat, ja que es M. O. P. diu que no té gens de dotblers.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Els negocis dels Bancs a Andratx deven de anar bé, ja que segons lo que se diu, dues entitats bancaries (Banc de Bilbao i Banca March) han comprat edificis al nostre poble, per construir noves oficines.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Segons ses noticies que tenim, sa pujada de sa bencina a Andratx s'ha notat molt, i are els consumidors n'estovien molta més.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$

Pareix imposible que es peixos de sa font de s'Abeurador, en sa brutor que hi ha encare estiguin vius.

& \$ & \$ & \$ & \$ & \$